

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/133/2024
Identifikačné číslo spisu:	3223200052
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3223200052.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej N. R., narodenej XX. G. XXXX, H. T. H., C. XXXX/XX, o zaplatenie 4 087,54 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. BN-1Csp/2/2023, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne 25. apríla 2024 sp. zn. 17CoCsp/25/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanej n e priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“) rozsudkom z 20. apríla 2023 výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 816,18 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 816,18 eura od 4. 3. 2022 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol. Výrokom III. nepriznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplatenia 4 087,54 eura s príslušenstvom. Uviedol, že právny predchodca (banka VÚB, a. s.) uzatvoril so žalovanou zmluvu o úvere, na základe ktorej jej poskytol úver, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť v mesačných splátkach. Žalovaná úver nesplácala riadne a včas, čím porušila svoju povinnosť, preto banka VÚB, a. s. postúpila na žalobkyňu pohľadávku voči žalovanej. Vzhľadom na to, že žalovaná dlžnú sumu nevrátila, obrátila sa žalobkyňa na súd.

1.2. Súd prvej inštancie na posúdenie záväzkového vzťahu z úveru, okrem ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), aplikoval ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „OZ“), i ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Podrobil zmluvu prieskumu, či obsahuje všetky náležitosti vyžadované § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. Dospel k záveru, že úver je podľa § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov. Zmluva totiž neobsahuje správny údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., a to celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z. z., pričom sa musia uviesť všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť, nie je podľa súdu prvej inštancie v základných podmienkach poskytnutého úveru uvedená vôbec, resp. je uvedená až v článku I. bod 3 zmluvy na účely výpočtu RPMN. V uvedenom bode 3 zmluvy nie je uvedená jednoznačne tak, aby spotrebiteľ nemal pochybnosť o jej výške. Je uvedená dvojmo, pre RPMN 16,71 % vo výške 5 076,32 eura a zvlášť pre výpočet RPMN bez zľavy z Voliteľnej služby vo výške 5 403,68 eura, pričom z údajov platných v čase zmluvy je táto suma, t. j. celková čiastka pri dohodnutej výške mesačnej splátky 52,27 eura a počte mesačných plnení 96, vo výške 5 017,92 eura (t. j. 96 krát 52,27 eura). Rovnako nejednoznačne je potom v zmluve uvedený aj údaj o výške RPMN. Vychádzajúc z údajov o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a údaj o RPMN dospel súd prvej inštancie k záveru o absencii údajov obligatórne vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. podľa § 9 ods. 2 písm. k), nakoľko sú uvedené v nesprávnej výške, čím je priemernému spotrebiteľovi poskytnutý klamlivý údaj o celkovej sume „preplatenia“ úveru.

1.3. Súd prvej inštancie ďalej považoval za preukázané, že žalovaná poskytnutý spotrebiteľský úver riadne a včas nesplácala, čím sa dostala do omeškania. Právnomu predchodcovi žalobcu uhradila sumu 1 103,82 eura, ktorá vyplýva z prehľadu splácania úveru žalovanou predloženým žalobkyňou, ako aj špecifikácie nároku žalobkyne. Následne už na splátku úveru nezaplatila ani jednu splátku, následkom čoho listom zo dňa 19. 12. 2019 označeným ako „Tretia upomienka“ právny predchodca žalobkyne vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy a súčasne ju upozornil na možnosť požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti a na možnosť banky odstúpiť od zmluvy. Táto výzva bola podľa súdu prvej inštancie realizovaná v súlade s článkom I. bod 5 písmeno b) zmluvy v spojení s článkom IX. bod 1 písmeno a) VOP a bola žalovanej právnym predchodcom žalobkyne odoslaná, čo mal súd prvej inštancie za preukázané z poštového podacieho hárku zo dňa 19. 12. 2019. Následne dňa 12. 2. 2020 právny predchodca žalobkyne úver predčasne zosplatnil k uvedenému dňu, čo žalovanej písomne oznámil listom zo dňa 12. 2. 2020, ktorý bol podľa poštovej doručky doručený žalovanej dňa 18. 2. 2020, v ktorom žalovanú súčasne vyzval na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, a to v lehote siedmych dní odo dňa doručenia uvedenej výzvy. Žalovaná nepreukázala, že si svoju povinnosť voči žalobcovi, resp. právnomu predchodcovi splnila, a preto žalobkyni patrí nárok na zostatok nesplateného úveru vo výške 1 816,18 eura (2 920 eur mínus 1 103,82 eura). Pohľadávku z tejto zmluvy nadobudla žalobkyňa, a to na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 11. 2020, čo oznámil právny predchodca oznámením žalovanej o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 3. 2022. Súd prvej inštancie na základe uvedeného podanej žalobe v časti nesplnenej istiny vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Priznal žalobkyni aj uplatnený úrok z omeškania od 4. 3. 2020 do zaplatenia z dlžnej sumy. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že úspešnejšej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy konania nevznikli.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne proti výrokom II. a III. rozsudkom z 25. apríla 2024 sp. zn. 17CoCsp/25/2023 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách konania potvrdil a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd vyzval v priebehu odvolacieho konania sporové strany podľa § 382 CSP, aby sa vyjadrili k aplikácii § 92 ods. 8 zákona o bankách vo svetle posudzovania aktívnej vecnej legitímácie a splnenia podmienok postúpenia pohľadávky, najmä doručenia výzvy na zaplatenie dlhu dlžníkovi. K výzve sa žalobkyňa vyjadrila a uviedla, že samotný podací hárak potvrdený poštou je dostatočným dôkazom preukazujúcim doručovanie výzvy zo dňa 19. 12. 2019 žalovanej, ako to vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/90/2023 zo dňa 29. 11. 2023. Odvolací súd bol názoru, že žalobkyni v

konaní nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore. Nie je pritom podstatné, že záver o danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne nebol odvolaním spochybnený (túto námietku mohla prezentovať žalovaná, no tá odvolanie nepodala). Platí totiž, že „súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Uviedol, že pre skúmanie aktívnej vecnej legitímácie mal súd prvej inštancie dôsledne posudzovať splnenie podmienok bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podmienky na platné postúpenie bankovej pohľadávky sú podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách tri. Prvou je splatná pohľadávka, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, druhou je písomná výzva banky klientovi a treťou podmienkou je nepretržité omeškanie klienta dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uviedol, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí okrem iného dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala, že jej právny predchodca (banka VÚB, a. s.) odoslal výzvu žalovanej na zaplatenie dlhu pred postúpením pohľadávky. Malo ísť o výzvu označenú ako Tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 19. 12. 2019. Tento záver však podľa odvolacieho súdu správy nie je a nezodpovedá judikatúre odvolacieho súdu. Odoslanie tejto výzvy žalobkyňa preukazovala nedatovaným poštovým podacím hárkom a výpisom z elektronického portálu Slovenskej pošty. Podľa odvolacieho súdu nedatovaný poštový podací hárok nie je dostatočný na preukázanie odoslania výzvy vyžadovanej § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pri absencii dátumu podania na poštovom podacom hárku je možné z poštového podacieho hárku zistiť nanajvýš to, že právny predchodca žalobkyne hodlal adresovať žalovanej písomnosť (nevedno však ani akú konkrétnu). Zistiť, či sa tak aj naozaj stalo, z uvedeného poštového podacieho hárku nemožno. Poukázal, že ani z označenia na ľavej strane podacieho hárku v podobe „UPOMIE3_NEZ_2019121911952_10PP.DAT_afp_JOBID_2840042_CPSC6_1_HAROK“ nie je možné preukázateľným spôsobom zistiť skutočný dátum podania (pričom prvé číselné označenie by mohlo napovedať, že ide o dátum 19. 12. 2019), a to predovšetkým vzhľadom k tomu, že poštový podací hárok obsahuje vo svojej úvodnej časti pole Dátum podania, ktorý je nevyplnený, a tiež neobsahuje ani potvrdenie pošty o prijatí zásielky na poštovú prepravu. Pritom však, ak právny predchodca žalobkyne nedisponoval údajom na poštovom podacom hárku o podaní poštovej zásielky na poštovú prepravu, mal možnosť túto skutočnosť na pošte reklamovať. Opačnou argumentáciou, ktorú je potrebné odmietnuť ako nenáležitú, by sa prijal záver, podľa ktorého by na preukázanie doručenia stačil (hoci i rukou) vypísaný poštový podací hárok bez zrejme odoslania na poštovú prepravu. Práve potvrdenie dátumu poštou (resp. i iným poštovým prepravcom) na podacom hárku (resp. inom preukaznom hárku) preukazuje, že písomnosť bola skutočne podaná na poštovú prepravu a má byť doručená adresátovi. Potvrdením dátumu na poštovom podacom hárku sa preto preukazuje, že došlo k odovzdaniu zásielky na poštovú prepravu a môže sa počítať s jej riadnym doručením adresátovi zásielky, a teda i s dôjdením prejavu vôle odosielateľa adresátovi (v súlade s § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa odvolacieho súdu tiež výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty (č. l. 78) akceptovateľný nie je. Už v minulosti odvolací súd neakceptoval rovnaký výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty (napr. v rozsudku zo dňa 27. 7. 2023, sp. zn. 17CoCsp/12/2023). Išlo o snímku obrazovky (printscreen) z elektronického portálu Slovenskej pošty o doporučenom liste. Obsahuje iba podacie číslo a genézu doručovania. Neobsahuje ale údaje o odosielateľovi, adresátovi a ani o zásielke, ktorá sa mala doručovať (s výnimkou hmotnosti zásielky). Hoci by sa i podacie číslo zhodovalo s nedatovaným poštovým podacím hárkom, tak nemožno považovať za jednoznačne preukázané, že výpis z informačného portálu Slovenskej pošty deklaruje práve doručovanie tej zásielky, ktorej sa týka nedatovaný poštový podací hárok. Preto odvolací súd v minulosti skonštatoval, že nemožno interpretovať výpisy z elektronického portálu Slovenskej pošty v spojení s neakceptovateľným poštovým podacím hárkom. V tejto súvislosti poukázal, že bolo v možnostiach žalobkyne, aby preukázal riadne a bez pochybností, že spornú výzvu žalovanej doručoval, a to predložením riadneho poštového podacieho hárku, resp. elektronického poštového podacieho hárku, prípadne i ePotvrdenky (akú žalobkyňa predkladala vo viacerých konaniach, ktoré boli predmetom prieskumu odvolacieho súdu). Najvyšší súd SR totiž vo svojej rozhodovacej praxi akcentuje, že „v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať“ (R 4/2021). Dovolací súd je názoru, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania doručenia tejto výzvy ležalo na žalobkyňi. Dôkazy, ktoré by preukazovali doručenie uvedenej výzvy, neboli žalobkyňou v konaní prezentované. Argumentácia žalobkyne rozhodnutím NS SR sp. zn. 4Cdo/90/2023 zo dňa 29. 11. 2023 je nepriliehavá, pretože odvolací súd nespochybňuje možnosť

preukázať doručenie písomnosti preukázaním jej odoslania na určenú adresu, teda napr. aj poštovým podacím hárkom. V tomto konaní však ide o obsah žalobkyňou predloženého podacieho hárku, z ktorého nie je možné dovodiť, že zásielka bola skutočne odoslaná. Žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, následkom čoho sa žalobkyňa nestala veriteľom pohľadávky, ktorú uplatňuje v tomto konaní. Žalobkyni z toho dôvodu nesvedčí aktívna vecná legitimácia v konaní. Napadnutý výrok II., ktorý bol predmetom prieskumu odvolacieho súdu bol teda sám osebe vecne správny, i keď z iných dôvodov. Vzhľadom na to bol vecne správny aj výrok III. o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní plne úspešná, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) a § 420 písm. f) CSP (odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces).

3.1. Dovolací dôvod uplatnený podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobkyňa nastolila k vyriešeniu právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; konkrétne v otázke, či doručovanie výzvy veriteľa do dispozičnej sféry spotrebiteľa preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručovania do dispozičnej sféry. Poukázala na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/129/2010 z 28. januára 2011, sp. zn. 1ObdoV/63/2005 z 30. apríla 2007 a judikované rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod R 4/2021, ktorého právna veta znie: „Ustanoveniu § 53 ods. 1 OZ neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa.“ Argumentovala aj uznesením sp. zn. 4Cdo/90/2023 z 29. novembra 2023, ktoré na dané rozhodnutia v podstatnom odkázala, na základe čoho uzavrela, že ide o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP). Uviedla, že všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je to, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť a pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. len čo sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície.

3.2. Váda zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP) podľa dovolateľky spočíva v tom, že odvolací súd odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok zmätočne, nekonzistentne a nepredvídateľne, nakoľko jeho právne závery v odôvodnení sú v rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Uviedla, že nerozumiem dôvodom, pre ktoré odvolací súd neuznal poštový podací hárk (a sledovanie zásielky cez Slovenskú poštu) ako relevantný dôkaz o tom, že právny predchodca žalobkyne žalovanej doručoval písomnosť, a to konkrétne výzvu na zaplatenie zo dňa 19. 12. 2019 označenú ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“. Odvolací súd bez reálneho odôvodnenia neuviedol dôvody, pre ktoré tento dôkaz vyhodnotil spôsobom, že žalobkyňa doručenie do dispozičnej sféry nepreukázala. Žiadala rozsudky súdov nižších inštancií zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala zmätočné, nekonzistentné a nepredvídateľné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko právne závery odvolacieho súdu sú v rozpore so znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Jedná sa o nepredvídateľné a nepreskúmateľné rozhodnutie, ktoré len zdanlivo (ak vôbec) poskytuje odpoveď na základnú otázku konania ohľadom preukázania doručovania do dispozičnej sféry adresáta prostredníctvom podacieho hárku, resp. doručovania ako takého.

11. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. III. ÚS 44/2022) uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s

uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Základné právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania (strany sporu) zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania (strana sporu) uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (m. m. IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

14. Judikatúrou konkretizovaný obsah práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je veľmi pestrý. Procesné elementy tohto práva zdôrazňujú „stanovený postup“, teda dodržanie procesných pravidiel v konaní ako celku pred všeobecným súdom. Nezávislosť jeho rozhodovania sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Jedným z takýchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, vylučujúcim svojvoľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2, ods. 3 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, kedy sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, alebo ignorujú kogentnú normu, či popierajú všeobecne akceptované chápanie dotknutého právneho inštitútu, treba také rozhodnutie považovať za

stojace v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

16. V prejednávanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil nepreskúmateľnosť, nepredvídateľnosť či arbitrárnosť (ktorú žalobkyňa naznačuje) predmetného rozhodnutia napadnutého dovolaním. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

17. Dovolený súd je názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutia v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú zjavné podstatné skutkové tvrdenia žalobkyne, ako aj opis dôkaznej situácie v konaní, odkaz na právnu úpravu ako aj jej aplikácia na zistený skutkový stav.

17.1. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyni v konaní nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore. Uviedol, že nie je podstatné, že záver o danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne nebol odvolaním spochybnený (túto námietku mohla prezentovať žalovaná, tá odvolanie nepodala). Ale platí, že „súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Poukázal, že pre skúmanie aktívnej vecnej legitímácie mal súd prvej inštancie dôsledne posudzovať splnenie podmienok bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa odvolacieho súdu ani záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa preukázala, že jej právna predchodkyňa (banka VÚB, a. s.) odoslala výzvu žalovanej na zaplatenie dlhu pred postúpením pohľadávky, nie je správny a nezodpovedá judikatúre odvolacieho súdu. Malo ísť o výzvu označenú ako Tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 19. 12. 2019. Odoslanie tejto výzvy žalobca preukazoval nedatovaným poštovým podacím hárkom a výpisom z elektronického portálu Slovenskej pošty.

17.2. Odvolací súd ozrejmil skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, zhrnul odvolacie námietky žalobkyne, vysvetlil, akým spôsobom skutkové tvrdenia a argumenty žalobkyne posúdil a aké právne normy aplikoval na zistený skutkový stav. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zjavné, akým spôsobom boli vyhodnotené zákonné predpoklady platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi žalobkyňou a Tatra bankou, a. s. a z toho vyplývajúci nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Odvolací súd uvažoval v tom zmysle, že nepostačuje len akékoľvek odoslanie zásielky, keďže rozhodujúce je objektívne hľadisko, teda možnosť adresáta reálne sa oboznámiť s obsahom vôle veriteľa. Až vtedy môžu nastať právne účinky prejavenej vôle. Odvolací súd princíp doručovania právnych úkonov ako podmienku ich účinnosti kvalifikoval tak, že táto vyplýva nielen z § 45 OZ, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Mal za neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Náležite poukázal na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil, ale v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd považoval za

primerané, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať (R 4/2021).

17.3. Odvolací súd poukázal, že vyzval v priebehu odvolacieho konania sporové strany podľa § 382 CSP, aby sa vyjadrili k aplikácii § 92 ods. 8 zákona o bankách vo svetle posudzovania aktívnej vecnej legitímácie a splnenia podmienok postúpenia pohľadávky, najmä doručenia výzvy na zaplatenie dlhu dlžníkovi. K výzve sa žalobkyňa vyjadrila a uviedla, že samotný podací hárok potvrdený poštou je dostatočným dôkazom preukazujúcim doručovanie výzvy zo dňa 19. 12. 2019 žalovanej, ako to vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/90/2023 zo dňa 29. 11. 2023. Podľa odvolacieho súdu nedatovaný poštový podací hárok nie je dostatočný na preukázanie odoslania výzvy vyžadovanej § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pri absencii dátumu podania na poštovom podacom hárku je totiž možné z poštového podacieho hárku zistiť nanajvýš to, že právny predchodca žalobkyne hodlal adresovať žalovanej písomnosť (nevedno však ani, akú konkrétnu). Zistiť, či sa tak aj naozaj stalo, z uvedeného poštového podacieho hárku nemožno. Ani z označenia na ľavej strane podacieho hárku v podobe „UPOMIE3_NEZ_2019121911952_10PP.DAT_afp_JOBID_2840042_CPSC6_1_HAROK“ nie je možné preukázateľným spôsobom zistiť skutočný dátum podania (pričom prvé číselné označenie by mohlo napovedať, že ide o dátum 19.12.2019), a to predovšetkým vzhľadom k tomu, že poštový podací hárok obsahuje vo svojej úvodnej časti pole Dátum podania, ktorý je nevyplnený, a tiež neobsahuje ani potvrdenie pošty o prijatí zásielky na poštovú prepravu. Pritom však, ak právny predchodca žalobcu nedisponoval údajom na poštovom podacom hárku o podaní poštovej zásielky na poštovú prepravu, mal možnosť túto skutočnosť na pošte reklamovať. Poukázal, že opačnou argumentáciou, ktorú je potrebné odmietnuť ako nenáležitú, by sa prijal záver, podľa ktorého by na preukázanie doručenia stačil (hoci i rukou) vypísaný poštový podací hárok bez zrejmejšieho odoslania na poštovú prepravu. Práve potvrdenie dátumu poštou (resp. i iným poštovým prepravcom) na podacom hárku (resp. inom preukaznom hárku) preukazuje, že písomnosť bola skutočne podaná na poštovú prepravu a má byť doručená adresátovi. Potvrdením dátumu na poštovom podacom hárku sa preto preukazuje, že došlo k odovzdaniu zásielky na poštovú prepravu a môže sa počítať s jej riadnym doručením adresátovi zásielky, a teda i s dôjdením prejavu vôle odosielateľa adresátovi (v súlade s § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty (č. l. 78) tiež podľa odvolacieho súdu akceptovateľný nie je. Už v minulosti odvolací súd neakceptoval rovnaký výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty (napr. v rozsudku zo dňa 27. 7. 2023, sp. zn. 17CoCsp/12/2023). Jedná sa totiž o snímku obrazovky (printscreen) z elektronického portálu Slovenskej pošty o doporučenom liste. Obsahuje iba podacie číslo a genézu doručovania. Neobsahuje ale údaje o odosielateľovi, adresátovi a ani o zásielke, ktorá sa mala doručovať (s výnimkou hmotnosti zásielky). Hoci by sa i podacie číslo zhodovalo s nedatovaným poštovým podacím hárkom, tak nemožno považovať za jednoznačne preukázané, že výpis z informačného portálu Slovenskej pošty deklaruje práve doručovanie tej zásielky, ktorej sa týka nedatovaný poštový podací hárok. Preto odvolací súd v minulosti skonštatoval, že nemožno interpretovať výpisy z elektronického portálu Slovenskej pošty v spojení s neakceptovateľným poštovým podacím hárkom. V kontexte uvedeného logicky dovodil, že veriteľ nerealizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky v súlade so zákonom. A keďže ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky umožňovalo banke právo postúpiť inej osobe len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, a nakoľko v tomto prípade došlo k postúpeniu nesplatnej pohľadávky, jednalo sa podľa odvolacieho súdu o absolútne neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 OZ. Svoje rozhodnutie založil na zrozumiteľnej argumentácii, že Zmluva o postúpení pohľadávky je podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ, § 525 ods. 2 OZ). Odvolací súd záverom priliehavo objasnil, že neobstojí ani žalobkyňou označené rozhodnutie 4Cdo/90/2023 zo dňa 29. 11. 2023, pretože odvolací súd nespochybňuje možnosť preukázať doručenie písomnosti preukázaním jej odoslania na určenú adresu, teda napr. aj poštovým podacím hárkom. V tomto konaní však ide o obsah žalobkyňou predloženého podacieho hárku, z ktorého nie je možné dovodiť, že zásielka bola skutočne odoslaná, ako bolo uvedené vyššie.

18. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zjavné, ako a z akých dôvodov meritorne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. Za

procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalobkyňa sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybniť aj právne posúdenie sporu odvolacím súdom (rovnaké námietky uvádza aj pri nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (k tomu pozri aj R 24/2017, 9Cdo/248/2021, 9Cdo/265/2021).

20. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže odvolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania).

21. Relevanciu podľa § 421 ods. 1 CSP má právna otázka (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, sudy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

22. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolateľ povinný konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Žalobkyňa v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke, či „doručovanie výzvy veriteľa do dispozičnej sféry spotrebiteľa preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručovania do dispozičnej sféry“. Takto formulovaná otázka sama v sebe obsahuje istú vnútornú rozpornosť, pretože jej prvá časť, ktorú možno nazvať hypotetickým predpokladom, konštatuje preukázanú skutočnosť (doručenie preukázané podacím hárkom), ktorá však vôbec nekorešponduje skutočnostiam preukázaným v konaní tak, ako ich zistil odvolací súd. Z obsahu dovolania však možno ustáliť to, že žalobkyňa sa nestotožňuje s právnymi závermi súdov nižších inštancií ohľadne preukázania doručenia výzvy na plnenie žalovaného, nakoľko v dovolaní tvrdí, že doručenie výzvy preukázala poštovým podacím hárkom, z čoho možno vyvodíť jej nesúhlas s právnym záverom odvolacieho súdu, že podací hárok nepreukazuje doručenie výzvy, teda nepreukazuje skutočnosť, že sa výzva dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Podľa názoru žalobkyne sa mal odvolací súd odkloniť od právnych záverov vyslovených v rozhodnutiach odvolacieho súdu R 4/2021, 5Cdo/129/2010, 1ObdoV/63/2005.

23. Rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 4/2021 bolo pôvodne najvyšším súdom vydané v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/36/2020; ide o rozhodnutie, z ktorého záverov vychádzali nižšie sudy pri posúdení otázky účinkov doručenia výzvy na plnenie. V tomto rozhodnutí odvolací súd konštatoval, že jednou z podmienok platného postúpenia pohľadávky banky na iný subjekt v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je okrem písomnej výzvy banky aj omeškanie klienta trvajúce

nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní, čo i len s časťou dlhu, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne, inak je postúpenie pohľadávky postihnuté absolútnou neplatnosťou právneho úkonu v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom. V otázke doručovania výziev pri zosplatnení úveru dovolací súd zaujal jednoznačný názor, že „konceptia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov, akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. V súlade s ustanovením § 2 ods. 3 OZ si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 OZ vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Za podstatné považoval, aby adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle odosielateľa, teda aby sa tento prejav vôle dostal do jeho dispozičnej sféry, pričom povinnosťou odosielateľa je preukázať doručenie prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta (teda nie je nutné preukazovať doručenie priamo do vlastných rúk adresáta). Preukázanie takto definovaného účinného doručenia však nie je možné zamieňať s preukázaním odoslania prejavu vôle. Práve z tejto názorovej línie vychádzal aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí, správne ich interpretoval a aplikoval na prejednávanú vec; tieto závery dovolacieho súdu sú v priamom protiklade s tvrdeniami žalobkyne v dovolaní.

24. Rovnako ani v rozhodnutiach najvyššieho súdu (5Cdo/129/2010, 1ObdoV/63/2005), dovolací súd nevyslovil také právne posúdenie vecí, ktoré by mohlo akokoľvek spochybniť právne závery vyslovené odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí. Dovolací súd sa v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/129/2010 zaoberal otázkou účinného doručenia vyhlásenia o zabezpečení bytovej náhrady nájomcovi a v tejto súvislosti konštatoval potrebu objektívnej možnosti nájomcu sa s týmto vyhlásením oboznámiť, avšak bez nutnosti túto objektívnu možnosť aj skutočne využiť. Predmetom rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1ObdoV/63/2005 bola zase otázka, či pri doručovaní pozvánky na valné zhromaždenie boli dodržané podmienky § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka a rovnako aj podmienky upravené v spoločenskej zmluve.

25. Dovolací súd záverom opakovane uvádza, že dovolateľ je zo zákona povinný nielen uviesť právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne (a vyložiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia), ale tiež konfrontovať túto nesprávnosť s doterajšou rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu, lebo tomu patrí úloha zjednocovať rozhodovaciu prax súdov v civilnom konaní. Podľa toho je dovolateľ povinný vymedziť, v čom vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania a pokiaľ dovolateľ uplatňuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, mal by v dovolaní uviesť, ktorý z predpokladov vymedzených v tomto ustanovení je naplnený a prečo. Dovolateľ je povinný jasne a zrozumiteľne vymedziť relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviesť, v čom sa odvolací súd odchyľil od tejto relevantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prejednávanvej veci však žalobkyňa takto nepostupovala a odlišnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej by sa mal odvolací súd odchyliť, nevymedzila. Rozhodnutia dovolacieho súdu, o ktoré žalobkyňa opiera dôvodnosť dovolania, žiadnym spôsobom nenapĺňajú definčné znaky podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože v nich dovolací súd nevyslovil také právne závery, od ktorých by sa v prejednávanvej veci odvolací súd odchyľil.

Dovolací dôvod uplatňovaný podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP preto nie je prípustný, pretože neexistuje dovolateľom tvrdený rozpor záverov odvolacieho súdu s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Dovolací súd opakovane uvádza, že žalobkyňa v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke, či doručenie do dispozičnej sféry adresáta preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručenia, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ. Odvolací súd však bol názoru, že doručenie výzvy - upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ nemal za preukázané. Ako už bolo vyššie uvedené, dovolateľkou formulovaná právna otázka obsahuje vnútornú rozpornosť, pretože jej prvá časť, ktorú možno nazvať hypotetickým predpokladom, tvrdí preukázanú skutočnosť (doručenie preukázané podacím hárkom), ktorá však vôbec nekorešponduje skutočnostiam preukázaným v tomto konaní tak, ako ho zistil odvolací súd.

26. Dovolací súd ešte v súvislosti s možnými úvahami o existencii tzv. ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018) upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v skutkovo a právne obdobných veciach sa predmetnou otázkou dovolací súd zaoberal v celej plejáde vzájomne, na seba nadväzujúcich rozhodnutiach: sp. zn. 5Cdo/133/2023, 1Cdo/68/2023, 3Cdo/39/2023, 2Cdo/182/2022, 9Cdo/295/2021, 7Cdo/70/2023, 4Cdo/186/2024, 4Cdo/102/2024, 1Cdo/166/2024 v dôsledku čoho je možné v nich vyslovené právne názory považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Vec prejednávajúci senát sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi vyslovenými v týchto rozhodnutiach a v okolnostiach posudzovanej veci na ne v celosti poukazuje. Na margo dovolateľkou preferovaného uznesenia sp. zn. 4Cdo/90/2023 z 29. novembra 2023, podľa ktorého „právny názor odvolacieho súdu, že žalobkyňa nepreukázala, že predmetné výzvy žalovanému doručila, keď neakceptoval podacie hárky o ich podaní na poštovú prepravu na adresu žalovaného, ktorými žalobkyňa doručovanie výziev preukazovala, nie je správny“ dovolací súd, teraz už v kontexte vyššie menovanej recentnej judikatúry najvyššieho súdu uvádza, že povinnosť predložiť vec veľkému senátu (§ 48 CSP) nevzniká, ak senát, nasledujúc ustálenú rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu sa dostáva do rozporu s iným, ojedinele vysloveným právnym názorom, hoci aj v rozhodnutí toho istého senátu. Z citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu (5Cdo/133/2023, 1Cdo/68/2023, 3Cdo/39/2023, 2Cdo/182/2022, 9Cdo/295/2021, 7Cdo/70/2023, 4Cdo/186/2024, 4Cdo/102/2024, 1Cdo/166/2024) vo vzťahu k preskúmvanej veci vyplýva, že otázkami nastolenými dovolateľkou v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 432 ods. 1 CSP sa dovolací súd zaoberal a zaujal k nim jednotné stanovisko (rozhodovacia prax dovolacieho súdu už viacej nie je rozdielna). Vec prejednávajúci senát najvyššieho súdu tak zdieľa názor súladný s absolútne väčšinovým názorom praxe dovolacieho súdu, že predloženie samotného podacieho hárku samo osebe ešte nedokazuje, že došlo k dôjdeniu zásielky - výzvy a oznámenia aj do dispozičnej sféry žalovaného na adresu uvedenú v zmluve o úvere, t. j. nepreukazuje, aký bol osud zásielky po jej odovzdaní na pošte. Aj keď na doručovanie zásielky prostredníctvom poštového doručovateľa nemá odosielateľ vplyv a dosah, ustanovenie § 45 ods. 1 OZ jednoznačne vyžaduje, aby prejav vôle došiel adresátovi - neprítomnej osobe. Nestačí teda v spore preukázať podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry žalovaného ako adresáta, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s ňou a s jej obsahom.

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

28. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.